

VAI TRÒ CỦA TRANH MINH HỌA TRONG SÁCH ĐỀ TÀI LỊCH SỬ VIỆT NAM HIỆN NAY

*Nguyễn Hồng Thắm**
Email: nhtham@hou.edu.vn

Ngày tòa soạn nhận được bài báo: 01/11/2024

Ngày phản biện đánh giá: 14/05/2025

Ngày bài báo được duyệt đăng: 29/05/2025

DOI: 10.59266/houjs.2025.578

Tóm tắt: Tranh minh họa trong sách đề tài lịch sử không chỉ có chức năng hỗ trợ trực quan cho nội dung mà còn mang giá trị thẩm mỹ và văn hóa sâu sắc, giúp độc giả, đặc biệt là thế hệ trẻ tiếp cận lịch sử một cách sinh động. Từ đó khơi gợi sự hứng thú và nâng cao nhận thức về lịch sử dân tộc. Bài báo tập trung phân tích cả khía cạnh nghệ thuật và vai trò truyền tải của tranh minh họa lịch sử thông qua các yếu tố tạo hình như đường nét, màu sắc, bố cục và phong cách thể hiện. Nghiên cứu được thực hiện dựa trên phương pháp phân tích và so sánh các ấn phẩm sách đề tài lịch sử, phân tích các ngôn ngữ hình ảnh, phong cách minh họa, kết hợp với tiếp cận liên ngành giữa mỹ thuật, lịch sử và giáo dục. Trên cơ sở đó, bài báo làm rõ những cơ hội và thách thức trong quá trình sáng tạo tranh minh họa lịch sử, đồng thời đề xuất một số định hướng nhằm nâng cao chất lượng minh họa trong xuất bản sách lịch sử, góp phần lan tỏa giá trị văn hóa truyền thống, làm phong phú thêm và tạo sức hấp dẫn giữa lịch sử dân tộc với độc giả hiện nay, đặc biệt là giới trẻ.

Từ khóa: tranh, minh họa, sách, lịch sử.

I. Đặt vấn đề

Trong bối cảnh phát triển mạnh mẽ của ngành xuất bản và công nghệ truyền thông, tranh minh họa trong sách lịch sử đang ngày càng khẳng định vai trò quan trọng trong việc chuyển tải nội dung và tiếp cận độc giả. Không chỉ là công cụ hỗ trợ trực quan, tranh minh họa còn góp phần tạo nên sự hấp dẫn, nâng cao khả năng tiếp nhận thông tin

và khơi dậy trí tưởng tượng của người đọc, đặc biệt là đối với đối tượng trẻ em và thanh thiếu niên.

Trong những năm gần đây, việc ứng dụng tranh minh họa trong sách lịch sử đã có nhiều đổi mới, kết hợp giữa yếu tố nghệ thuật, tính chính xác lịch sử và các kỹ thuật đồ họa hiện đại. Điều này giúp khắc họa sinh động bối cảnh, nhân vật và sự kiện lịch sử, làm cho lịch sử trở nên gần gũi và dễ tiếp cận hơn. Tuy nhiên, việc minh

* Trường Đại học Mở Hà Nội

họa lịch sử cũng đặt ra nhiều thách thức, bao gồm tính chính xác, tính biểu cảm và sự cân bằng giữa yếu tố nghệ thuật và tư liệu lịch sử.

Bài báo đi sâu vào phân tích vai trò của tranh minh họa trong sách lịch sử hiện nay, từ chức năng truyền tải tri thức, khơi gợi hứng thú đến tác động đối với quá trình giáo dục và bảo tồn văn hóa. Đồng thời, bài viết cũng đề cập đến những thách thức và hướng đi mới trong việc minh họa sách lịch sử, nhằm đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của độc giả và xu hướng phát triển của ngành xuất bản.

II. Cơ sở lý thuyết

Tranh minh họa trong sách đề tài lịch sử đóng vai trò quan trọng trong việc truyền tải nội dung và tái hiện quá khứ một cách sinh động. Trong bối cảnh hiện nay, khi nhu cầu tiếp cận lịch sử qua nhiều phương thức trực quan ngày càng tăng, tranh minh họa không chỉ là công cụ hỗ trợ văn bản mà còn góp phần nâng cao giá trị giáo dục, nghệ thuật và truyền thông văn hóa.

Tranh minh họa lịch sử đã xuất hiện từ lâu trong các thư tịch cổ và các ấn phẩm nghiên cứu, giảng dạy. Tuy nhiên, với sự phát triển của công nghệ và xu hướng thiết kế hiện đại, tranh minh họa ngày nay có sự đổi mới cả về phong cách thể hiện lẫn cách thức ứng dụng. Điều này phản ánh sự thay đổi trong nhận thức và phương pháp truyền tải tri thức lịch sử đến độc giả, đặc biệt là thế hệ trẻ. Tranh minh họa giúp người đọc tiếp cận thông tin lịch sử dễ dàng hơn thông qua hình ảnh trực quan, từ đó tăng cường khả năng ghi nhớ và tiếp thu kiến thức. Đồng thời, tranh minh

họa còn góp phần tạo nên tính hấp dẫn, giúp sách lịch sử không còn khô khan mà trở nên sinh động, dễ hiểu hơn. Bài báo này sẽ tập trung phân tích thực trạng, xu hướng phát triển của tranh minh họa lịch sử, đồng thời đề xuất các hướng tiếp cận nhằm nâng cao hiệu quả truyền tải tri thức lịch sử thông qua minh họa

III. Phương pháp nghiên cứu

3.1. Phương pháp phân tích hình ảnh

Bài báo tiến hành phân tích một số ấn phẩm sách lịch sử có minh họa được xuất bản trong thời gian gần đây. Các yếu tố như phong cách tạo hình, đường nét, màu sắc, bố cục, mức độ chính xác của hình ảnh so với tư liệu lịch sử sẽ được xem xét và đánh giá nhằm xác định xu hướng minh họa hiện nay.

3.2. Phương pháp so sánh

Nghiên cứu thực hiện đối chiếu giữa tranh minh họa lịch sử truyền thống (trong sách giáo khoa cũ, tranh dân gian, minh họa trong các thư tịch cổ) và xu hướng minh họa hiện đại (sách minh họa bằng kỹ thuật số, truyện tranh lịch sử, ứng dụng công nghệ thực tế ảo). Qua đó, bài báo chỉ ra những khác biệt về phong cách thể hiện, cách tiếp cận nội dung và tác động của công nghệ số đến lĩnh vực minh họa lịch sử.

3.3. Phương pháp tiếp cận liên ngành

Nghiên cứu tranh minh họa trong sách lịch sử từ góc độ liên ngành, kết hợp giữa mỹ thuật, lịch sử và giáo dục. Việc này giúp đánh giá tranh minh họa không chỉ dưới góc nhìn nghệ thuật mà còn ở khía cạnh truyền bá tri thức và giữ gìn di sản văn hóa dân tộc.

IV. Kết quả nghiên cứu

4.1. Tranh minh họa lịch sử là gì?

Theo Vũ (2024), tranh minh họa trong sách tại Việt Nam đã xuất hiện từ lâu, gắn liền với sự phát triển của nghề in và làm giấy. Đặc biệt, dưới triều Nguyễn, minh họa sách đạt đến độ hưng thịnh với quy trình sản xuất bao gồm viết chữ, vẽ tranh, khắc ván và in ấn. Từ nền tảng truyền thống đó, nghệ thuật minh họa tiếp tục được duy trì và phát triển, trở thành một phần quan trọng trong thiết kế sách hiện đại ngày nay.

Tranh minh họa lịch sử là một phương thức tái hiện các sự kiện, nhân vật, không gian và bối cảnh lịch sử thông qua hình ảnh. Không chỉ đóng vai trò hỗ trợ văn bản, tranh minh họa còn giúp khán giả có cái nhìn trực quan hơn về quá khứ, góp phần tăng cường sự hiểu biết và hứng thú đối với lịch sử. Ngày nay, tranh minh họa lịch sử không chỉ giới hạn trong tranh vẽ tay mà còn được phát triển mạnh mẽ dưới dạng đồ họa kỹ thuật số, truyện tranh, phim hoạt hình,...

Một yếu tố quan trọng trong tranh minh họa lịch sử là tính chính xác. Các tác phẩm minh họa cần được nghiên cứu kỹ lưỡng về tư liệu lịch sử, bao gồm trang phục, kiến trúc, vũ khí và các yếu tố văn hóa đặc trưng của từng giai đoạn. Điều này đòi hỏi sự kết hợp chặt chẽ giữa nhà nghiên cứu lịch sử và các họa sĩ minh họa để đảm bảo độ chân thực và tính thuyết phục của tác phẩm. Bên cạnh đó, phong cách minh họa lịch sử cũng có sự biến đổi theo thời gian. Trước đây, tranh minh họa thường mang tính biểu tượng cao, đơn giản hóa chi tiết. Hiện nay, nhờ sự hỗ

trợ của công nghệ, tranh minh họa có xu hướng chi tiết hơn, sống động hơn và có tính tương tác cao hơn. Do đó đóng vai trò quan trọng trong việc làm phong phú thêm và tạo cảm hứng hơn cho độc giả.

4.2. Sách đề tài lịch sử

Sách đề tài lịch sử là một trong những phương tiện quan trọng giúp truyền tải kiến thức về lịch sử đến độc giả. Loại sách này không chỉ cung cấp thông tin về các sự kiện, nhân vật lịch sử mà còn giúp người đọc hiểu sâu hơn về bối cảnh, diễn biến và ý nghĩa của những sự kiện đó đối với xã hội đương thời và hiện nay.

Sách lịch sử có nhiều hình thức thể hiện khác nhau, từ sách giáo khoa, sách nghiên cứu đến sách phổ thông dành cho mọi lứa tuổi. Trong đó, sự kết hợp giữa nội dung chữ viết và tranh minh họa đóng vai trò quan trọng trong việc làm rõ nội dung và tăng tính hấp dẫn cho tác phẩm. Đặc biệt, đối với đối tượng trẻ em và thanh thiếu niên, minh họa trong sách lịch sử giúp tạo ra sự kết nối dễ dàng hơn với nội dung, từ đó khơi gợi niềm yêu thích và hứng thú tìm hiểu lịch sử. Hiện nay, trên thị trường có nhiều dòng sách về đề tài lịch sử được xuất bản với hình thức được thiết kế độc đáo, đa dạng, phù hợp với nhiều đối tượng độc giả khác nhau. Tiêu biểu trong số đó là các cuốn sách lịch sử được xuất bản bởi nhà xuất bản Kim Đồng, Nhã Nam, Đông A,...

4.3. Ngôn ngữ tạo hình và vai trò tranh minh họa trong sách đề tài lịch sử Việt Nam

Tranh minh họa trong sách lịch sử không chỉ là một phương tiện hỗ trợ trực quan mà còn đóng vai trò quan trọng trong

việc truyền tải nội dung, tạo cảm hứng cho người đọc và nâng cao giá trị thẩm mỹ của tác phẩm. Với những đặc trưng riêng về hình ảnh, đường nét, màu sắc và không gian, tranh minh họa giúp tái hiện chân thực các sự kiện, nhân vật và bối cảnh lịch sử. Điều này không chỉ mang lại hiệu quả về mặt thị giác mà còn giúp người đọc, đặc biệt là học sinh, sinh viên và công chúng yêu thích lịch sử, có cái nhìn sinh động hơn về quá khứ.

Trong bối cảnh hiện nay, tranh minh họa lịch sử ngày càng được thể hiện đa dạng với nhiều phong cách khác nhau. Một số họa sĩ tập trung vào phong cách hiện thực nhằm mô tả chính xác các yếu tố lịch sử, trong khi một số khác chọn lối vẽ cách điệu để tạo sự gần gũi, dễ tiếp cận. Dù ở phong cách nào, tranh minh họa cũng đóng vai trò quan trọng trong việc kết nối quá khứ với hiện tại, giúp lịch sử trở nên sống động hơn trong mắt độc giả.

4.3.1. Hình ảnh trong tranh minh họa sách đề tài lịch sử Việt Nam

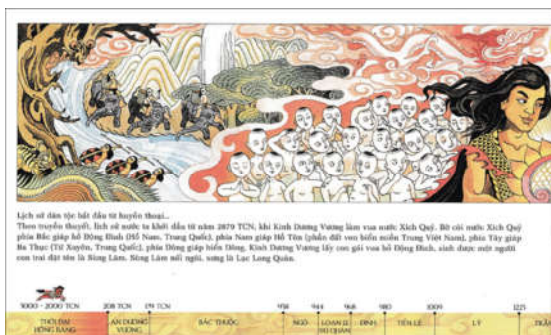
Hình 1. Tranh minh họa Bà Triệu – Sách Việt Nam sử lược – NXB Đông Á

Hình ảnh trong tranh minh họa lịch sử là yếu tố cốt lõi giúp người đọc tiếp cận trực quan với các sự kiện, nhân vật và bối cảnh lịch sử. Trong sách lịch sử, tranh minh họa có thể mang nhiều nội

dung khác nhau, nhưng phổ biến nhất vẫn là hình tượng nhân vật lịch sử, bối cảnh sự kiện, kiến trúc, trang phục và vũ khí.

Nhân vật lịch sử thường là yếu tố trung tâm trong tranh minh họa, bao gồm các vị vua, tướng lĩnh, danh nhân văn hóa hay những anh hùng dân tộc. Khi minh họa những nhân vật này, họa sĩ không chỉ cần dựa trên tư liệu lịch sử mà còn phải khéo léo thể hiện đặc điểm về ngoại hình, phong thái để tạo sự thuyết phục cho người xem. Ngoài ra, trang phục, vũ khí và kiến trúc trong tranh minh họa cũng cần được nghiên cứu kỹ lưỡng để đảm bảo tính chính xác và phù hợp với từng thời kỳ lịch sử. Sự kết hợp hài hòa giữa các yếu tố này giúp tranh minh họa không chỉ có giá trị nghệ thuật mà còn mang ý nghĩa tư liệu quan trọng.

4.3.2. Đường nét và màu sắc trong tranh minh họa sách đề tài lịch sử Việt Nam

Hình 2. Minh họa trong sách Lược sử nước Việt bằng tranh – NXB Kim Đồng

Đường nét là một trong những yếu tố quan trọng tạo nên phong cách và đặc trưng thẩm mỹ của tranh minh họa lịch sử. Tùy vào định hướng của họa sĩ và đối tượng độc giả, tranh minh họa có thể mang phong cách hiện thực với đường nét chi tiết, sắc sảo hoặc có thể được cách điệu để tạo sự đơn giản, dễ tiếp cận hơn. Những tác phẩm minh họa dành cho trẻ em thường có đường

nét mềm mại, tạo cảm giác thân thiện, trong khi các tranh minh họa mang tính tư liệu có xu hướng tỉ mỉ và chính xác hơn để thể hiện chân thực bối cảnh lịch sử.

Bên cạnh đường nét, màu sắc trong tranh minh họa lịch sử cũng đóng vai trò quan trọng trong việc thể hiện không khí và cảm xúc của bối cảnh lịch sử. Nhiều họa sĩ lựa chọn bảng màu mang tính cổ điển với các gam màu trầm ấm như nâu, đỏ, vàng để tạo cảm giác hoài cổ, gợi nhớ đến các chất liệu truyền thống như tranh sơn mài hay tranh lụa. Trong khi đó, một số tranh minh họa theo phong cách hiện đại có thể sử dụng màu sắc tươi sáng, rực rỡ để phù hợp với thị hiếu của độc giả trẻ. Ngoài ra, màu sắc cũng có thể được sử dụng theo hướng biểu tượng, chẳng hạn như màu đỏ thể hiện sự bi tráng của các trận chiến, màu xanh gợi nhắc đến sự bình yên, hay màu vàng nhấn mạnh quyền uy và sự thịnh vượng.

4.3.3. Không gian trong tranh minh họa sách đề tài lịch sử Việt Nam

Hình 3. Minh họa trong sách *Lược sử nước Việt bằng tranh* – NXB Kim Đồng

Không gian trong tranh minh họa lịch sử đóng vai trò quan trọng trong việc tạo ra bối cảnh chân thực và giúp người đọc dễ dàng hình dung về thời kỳ lịch sử được đề cập. Một số tranh minh họa sử dụng không gian ba chiều với kỹ thuật phối cảnh để tạo chiều sâu, giúp tái hiện

các công trình kiến trúc, chiến trường hay các nghi lễ cung đình một cách sống động. Cách tiếp cận này giúp người đọc có cái nhìn toàn diện hơn về không gian và sự kiện lịch sử.

Tuy nhiên, một số tranh minh họa lại lựa chọn phong cách không gian hai chiều mang tính cách điệu, lấy cảm hứng từ tranh dân gian Việt Nam hoặc nghệ thuật truyền thống. Trong các minh họa này, không gian có thể được giản lược, nhưng vẫn giữ được nét đặc trưng của bối cảnh lịch sử. Ngoài ra, không gian trong tranh minh họa cũng có thể mang tính động hoặc tĩnh, tùy thuộc vào nội dung của cảnh vẽ. Những bức tranh minh họa về các trận chiến thường có bố cục động, thể hiện sự khốc liệt và căng thẳng, trong khi những tranh minh họa về chân dung nhân vật lịch sử hay các nghi thức cung đình có xu hướng bố cục tĩnh, giúp tôn lên sự trang trọng và uy nghiêm.

4.3.4. Hiệu quả tranh minh họa trong sách đề tài lịch sử Việt Nam

Tranh minh họa trong sách lịch sử mang lại nhiều hiệu quả quan trọng cả về mặt giáo dục lẫn thẩm mỹ. Trước hết, tranh minh họa giúp tăng cường khả năng tiếp nhận thông tin của người đọc, đặc biệt là những độc giả trẻ tuổi. Thông qua hình ảnh trực quan, độc giả có thể dễ dàng hình dung về các sự kiện, nhân vật và bối cảnh lịch sử mà không cần phải đọc quá nhiều văn bản. Điều này giúp việc tiếp cận lịch sử trở nên dễ dàng hơn, đồng thời kích thích trí tưởng tượng và niềm yêu thích tìm hiểu về lịch sử.

Dựa trên thực tiễn việc sử dụng và được tái bản nhiều lần từ các bộ sách như

“*Lịch sử Việt Nam bằng tranh*”[†] của NXB Trẻ và “*Lịch sử Việt Nam bằng hình*”[‡] của Đông A, có thể thấy rõ vai trò thiết thực và hiệu quả của tranh minh họa trong sách lịch sử. Những bộ sách này đều áp dụng phương pháp “nhiều hình – ít chữ”, giúp truyền tải thông tin một cách trực quan, sinh động, góp phần làm mới cách tiếp cận lịch sử, đặc biệt hiệu quả đối với đối tượng trẻ em và học sinh. Minh họa không chỉ giúp người đọc dễ dàng hình dung bối cảnh, nhân vật, sự kiện mà còn tạo hứng thú, từ đó nâng cao khả năng tiếp nhận và ghi nhớ nội dung lịch sử. Việc những bộ sách này liên tục được tái bản trong nhiều năm liền cho thấy nhu cầu thực tế từ độc giả và khẳng định tính cần thiết của tranh minh họa trong việc giáo dục và truyền thông lịch sử hiện nay.

Bên cạnh đó, tranh minh họa cũng có vai trò quan trọng trong việc định hướng thẩm mỹ và cảm thụ nghệ thuật. Những hình minh họa chất lượng không chỉ truyền tải nội dung lịch sử mà còn giúp người đọc nâng cao khả năng cảm nhận nghệ thuật, góp phần bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc. Ngoài ra, tranh minh họa lịch sử còn có ứng dụng rộng rãi trong giáo dục và truyền thông văn hóa, từ việc sử dụng trong giáo trình giảng dạy cho đến các sản phẩm truyền thông đa phương tiện như phim hoạt hình, truyện tranh lịch sử.

Nhìn chung, tranh minh họa trong sách lịch sử không chỉ giúp làm mới cách

tiếp cận lịch sử mà còn góp phần nâng cao nhận thức văn hóa và giáo dục lịch sử trong cộng đồng. Chính vì vậy, việc phát triển tranh minh họa chất lượng cao, vừa có giá trị tư liệu, vừa mang tính nghệ thuật là điều cần thiết để thúc đẩy sự quan tâm của công chúng đối với lịch sử dân tộc.

V. Kết luận

Tranh minh họa trong sách đề tài lịch sử Việt Nam đóng vai trò quan trọng trong việc truyền tải nội dung, làm sinh động quá khứ và tạo sự hứng thú cho độc giả. Qua nghiên cứu, bài báo nhận thấy rằng tranh minh họa không chỉ giúp người đọc tiếp cận lịch sử dễ dàng hơn mà còn là một phương tiện hiệu quả để bảo tồn và phát huy văn hóa dân tộc. Sự phát triển của công nghệ số mang đến nhiều cơ hội để đổi mới minh họa lịch sử, từ việc sử dụng kỹ thuật số, truyện tranh tương tác đến thực tế ảo. Tuy nhiên, bên cạnh đó vẫn tồn tại thách thức về tính chính xác lịch sử, sự cân bằng giữa yếu tố thẩm mỹ và tư liệu, cũng như khả năng sáng tạo để phù hợp với thị hiếu độc giả hiện đại.

Từ những phân tích trên, bài báo đề xuất một số hướng đi nhằm nâng cao chất lượng minh họa sách lịch sử, bao gồm:

- Khuyến khích sự hợp tác giữa các họa sĩ minh họa và các nhà nghiên cứu lịch sử nhằm đảm bảo tính chính xác của tư liệu.

[†] Theo bài trên báo Nông nghiệp & Môi trường, nhiều thầy cô sử dụng bộ “*Lịch sử Việt Nam bằng tranh*” làm tài liệu đọc thêm, giúp học sinh tiếp cận lịch sử dễ hiểu, sinh động và hấp dẫn. Link bài báo: <https://nongnghiepmoitruong.vn/lich-su-viet-nam-bang-tranh-chinh-phuc-doc-gia-thieu-nhi-d388082.html>

[‡] Trong lễ ra mắt “*Lịch sử Việt Nam bằng hình*” báo Đại biểu Nhân dân, PGS.TS Nguyễn Bá Cường nhận định đây là cuốn sách cần thiết trong mỗi gia đình, hỗ trợ việc dạy và học lịch sử cho nhiều lứa tuổi. Link bài báo: https://daibieunhandan.vn/ra-mat-sach-lich-su-viet-nam-bang-hinh-10347568.html?utm_source=chatgpt.com

- Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ trong minh họa sách lịch sử để tạo sự tương tác cao hơn với độc giả.

- Xây dựng các tiêu chuẩn về tranh minh họa trong sách lịch sử, giúp nâng cao chất lượng hình ảnh và đảm bảo giá trị giáo dục.

Nhìn chung, tranh minh họa không chỉ là một công cụ hỗ trợ văn bản mà còn mang giá trị nghệ thuật và văn hóa sâu sắc. Việc phát triển tranh minh họa trong sách lịch sử không chỉ góp phần nâng cao nhận thức cộng đồng về lịch sử dân tộc mà còn thúc đẩy sự sáng tạo trong lĩnh vực mỹ thuật ứng dụng.

Tài liệu tham khảo:

- [1]. Lê, H. V., & Trần, T. T. (2010). *Cơ sở tạo hình*. Nxb. Mỹ thuật, Hà Nội.
- [2]. Lê, Q. (2016). *Tạo hình nhân vật điển hình trong truyền tranh lịch sử Việt Nam nhà xuất bản Kim Đồng, giai đoạn 1990 - 2015*, Luận văn Thạc sĩ Đại học Mỹ thuật Công nghiệp, Hà Nội.
- [3]. Nghiêm, Đ. V. (2009). *Giáo dục truyền thống yêu nước cho thế hệ trẻ ngày nay*. Nxb Đại học sư phạm.
- [4]. Nguyễn, H. (2007). *Xây dựng nhân vật trong truyện tranh*. Nxb Văn Hóa, Sài Gòn.
- [5]. Nguyễn, T. (2021). Tranh minh họa làm tươi mới lịch sử, *Báo Điện tử Văn hóa, Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch*, www.nhahatcheovietnam.vn/tranh-minh-hoa-lam-tuoi-moi
- [6]. Trần, H. (2021). Khi người trẻ vẽ minh họa lịch sử. *Trang điện tử Báo Giáo dục Thời đại*, www.giaoducthoidai.v/khi-nguoi-tre-ve-minh-hoa-lich-su-pos+428204
- [7]. Trần, T. L. (2016). *Vai trò của tranh minh họa trong quá trình cho trẻ mầm non làm quen với tác phẩm văn học*, Luận văn thạc sĩ, Trường Đại học Giáo dục, Đại học Quốc gia Hà Nội.
- [8]. Vũ, T. V. (2024). *Nghệ thuật minh họa trong thiết kế đồ họa tại thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn hiện nay*. Bài đăng trong kỷ yếu hội thảo khoa học Mỹ thuật Hồ Chí Minh 50 năm xây dựng và phát triển.

THE ROLE OF ILLUSTRATIONS IN HISTORY-THEMED BOOKS IN VIETNAM TODAY

Nguyen Hong Tham[§]

Abstract: *Illustrations in history-themed books not only provide visual support for the content but also carry profound aesthetic and cultural values, helping readers - especially the younger generation - to engage with history in a vivid and accessible way. This fosters interest and raises awareness of national history. The article focuses on analyzing both the artistic aspects and the communicative role of historical illustrations through visual elements such as lines, color, composition, and illustrative style. The research is conducted using methods of analysis and comparison across various historical book publications, examining visual language and illustrative styles combined with an interdisciplinary approach that involves the fine arts, history, and education. On this basis, the article clarifies the opportunities and challenges in the process of creating historical illustrations while proposing directions to improve the quality of illustrations in historical book publishing. This contributes to promoting traditional cultural values and enhancing the appeal of national history to today's readers, particularly the youth.*

Keywords: *image, illustration, book, history.*

[§] Hanoi Open University